

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย และภูมิหลังของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย

2.1 แหล่งข้อมูลและวิธีการสำรวจ

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ข้อมูลบางส่วนของโครงการการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งการสำรวจดังกล่าว เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2534 และ 2539 โดย พ.ศ. 2534 มีครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น 27,780 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร 5,040 ครัวเรือน ในเขตเทศบาลอื่น ๆ 4,880 ครัวเรือน และเป็นครัวเรือนนอกเขตเทศบาล/เขตสุขาภิบาล 16,860 ครัวเรือน ในพ.ศ. 2539 มีครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น 26,427 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร 3,000 ครัวเรือน ในเขตเทศบาลอื่น ๆ 5,904 ครัวเรือน และเป็นครัวเรือนนอกเขตเทศบาล/เขตสุขาภิบาลอีก 17,523 ครัวเรือน

การเก็บข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกของครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่าง โดยพนักงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

วิธีการเลือกตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้เป็นการเลือกตัวอย่างเป็นแบบ 2 ขั้นตอน (Stratified Two- Stage Sampling) โดยมีการจัดกลุ่มของจังหวัดแต่ละภาคและกรุงเทพมหานคร เป็น Stratum ทำการสำรวจทุกจังหวัด แบ่งท้องที่ในแต่ละจังหวัดออกเป็นเขตตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล โดยหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 1 ได้แก่ ชุมรวมอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (นอกเขตเทศบาล ใน/นอกเขตสุขาภิบาล) และหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 2 ได้แก่ ครัวเรือนส่วนบุคคล (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก)

2.2 ขอบเขตของการศึกษา

การตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เมื่อเจ็บป่วยอาจมีอิทธิพลจากหลายปัจจัย การศึกษาครั้งนี้ ได้เลือกบางปัจจัยที่มีข้อมูลอยู่ ได้แก่ ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และภาวะสุขภาพ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. การเจ็บป่วยที่ศึกษา เป็นการเจ็บป่วยตามระบบต่าง ๆ ในร่างกาย ในรอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ
2. การตัดสินใจรักษาพยาบาลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการตัดสินใจรักษาพยาบาล ในวันแรกของการเจ็บป่วย

2.3 ข้อจำกัดของการศึกษา

1. การศึกษาครั้งนี้ ใช้ข้อมูลการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2534 และ ปี พ.ศ. 2539 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยบางประการ ที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เมื่อเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงาน และต้องการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เมื่อเจ็บป่วย ระหว่าง 2 ปี ที่สำรวจ แต่เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการพยายามนำข้อมูลที่มีอยู่แล้วมาใช้ประโยชน์ ด้วยข้อจำกัดของข้อมูล จึงทำให้ขาดตัวแปรบางประการ ที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย เช่น ปัจจัยทางวัฒนธรรม ความเชื่อ รายได้ และการรับรู้ข่าวสาร จากแหล่งต่าง ๆ ความสะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ

2. ข้อมูลการเจ็บป่วยครั้งนี้ ได้จากการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกในครัวเรือน ที่ตกเป็นตัวอย่าง ดังนั้น ข้อมูลนี้จึงอาจมีความคลาดเคลื่อนได้เพราะผู้เจ็บป่วยอาจจะไม่ใช่ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์

2.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย แบ่งเป็น ไม่ได้รักษาด้วยวิธีใด ๆ การรักษาโดยการซื้อยากินเอง การรักษาโดยวิธีแผนปัจจุบัน การรักษาโดยวิธีอื่น ๆ

ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น

1. ลักษณะทางประชากร ได้แก่
 - 1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศหญิง เพศชาย
 - 1.2 อายุ แบ่งเป็น กลุ่มอายุ 15-29 ปี กลุ่มอายุ 30-44 ปี กลุ่มอายุ 45-59 ปี
 - 1.3 สถานภาพสมรส แบ่งเป็น โสด สมรส และอื่น ๆ (หม้าย หย่าและแยกกันอยู่)
2. ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่
 - 2.1 อาชีพ แบ่งเป็น ไม่ได้ทำงาน ทำงานวิชาชีพ ทำงานค้าขาย เกษตรกรรม บริการ ช่าง และประกอบอาชีพอื่น ๆ
3. ลักษณะทางสังคม ได้แก่
 - 3.1 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษา
4. ลักษณะทางสิ่งแวดล้อม ได้แก่
 - 4.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แบ่งเป็น 1-3 คน 4-6 คน และ 7 คนขึ้นไป
 - 4.2 ภาคที่อยู่อาศัย แบ่งเป็น ภาคกลาง (ไม่รวม ก.ท.ม) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร
5. ภาวะสุขภาพ ได้แก่
 - 5.1 ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย แบ่งเป็น โรคเฉียบพลัน โรคเรื้อรัง
 - 5.2 ความรุนแรงของการเจ็บป่วย แบ่งเป็น รุนแรงน้อย รุนแรงปานกลาง และ รุนแรงมาก

2.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

1. การเจ็บป่วย หมายถึง การที่ประชากรวัยแรงงานรู้สึกว่ามีอาการป่วย เป็นการป่วยทุกชนิด ตั้งแต่ป่วยเล็กน้อย จนกระทั่งป่วยหนัก และรวมถึงการรู้สึกตัวไม่สบายแต่ไม่รวมการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ (ได้จากคำถามข้อ F14)
2. ประชากรวัยแรงงาน หมายถึง ประชากรที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี
3. อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ในรอบ 1 ปี ก่อนการสำรวจ (ระหว่าง 1 พ.ค. 2533 ถึง 30 พ.ค.2534 และ 1 พ.ค.2538 ถึง 30 เม.ย. 2539) สำหรับบุคคลที่ในรอบปีที่แล้ว ทำงานมากกว่า 1 อาชีพ ให้นับอาชีพที่ใช้เวลาทำงานมากกว่า ถ้าใช้เวลาเท่ากันให้นับอาชีพที่มีรายได้มากกว่า (ได้จากคำถามข้อ F8)

3.1 ไม่ได้ทำงาน ได้แก่ ประชากรวัยแรงงานที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ทำหน้าที่แม่บ้าน เรียนหนังสือ หรือกำลังหางาน

3.2 ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ งานบริหาร และงานธุรการ

3.3 ค้าขาย ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า ทั้งที่เป็นเจ้าของ และพนักงานขายของ

3.4 เกษตรกรรม ได้แก่ ผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรรม ทั้งที่เป็นของตนเอง และรับจ้างผู้อื่นทำ อาทิเช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ประมง และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.5 บริการ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการบริการ ขนส่ง และคมนาคม

3.6 ช่าง หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต การช่าง

3.7 ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพที่ระบุอาชีพไม่ได้ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา

4. การศึกษา หมายถึง ชั้นสูงสุดที่ประชากรวัยแรงงานเรียนจบ (ได้จากคำถามข้อ F7)

4.1 ไม่ได้ศึกษา หมายถึง ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษานในโรงเรียน หรือเคยศึกษาแต่ไม่จบชั้นใด ๆ เลย

4.2 ประถมศึกษา หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาดำกว่าชั้นสูงสุดของระดับประถมศึกษา และสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา หรือชั้นที่สูงกว่าแต่ไม่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งผู้ที่จบการศึกษาลัทธิสุทธ อาชีวศึกษาระยะสั้น

4.3 มัธยมศึกษา หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงชั้นสูงสุดของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

4.4 สูงกว่ามัธยมศึกษา หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาลูกกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

5. โรคที่เจ็บป่วย หมายถึง โรคเฉียบพลันและโรคเรื้อรัง ได้จากการนำเอาการเจ็บป่วย ตั้งแต่เล็กน้อยจนกระทั่งถึงป่วยหนักหรืออาการที่รู้สึกไม่สบาย ที่ได้จากการสัมภาษณ์ในโครงการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ 2534 และ 2539 (ได้จากคำถามข้อ F 12) แล้วนำมาแบ่งเป็นชนิดของโรค

5.1 โรคเฉียบพลัน หมายถึง โรคที่เกิดขึ้นฉับพลัน อาจมีอาการรุนแรงหรือไม่ ก็ได้และสามารถรักษาให้หายได้ โรคเหล่านี้ ได้แก่ ไข้หวัด ปวดศีรษะ ท้องร่วง ท้องเดิน ปวดประจำเดือน ไข้หวัดอักเสบ หัด หัดเยอรมัน อีสุกอีใส คางทูม ตาอักเสบ เป็นต้น

5.2. โรคเรื้อรัง หมายถึง โรคที่เกิดขึ้นแล้วมีโอกาสหายยาก แม้ว่าบางครั้งมีอาการทุเลาหรือจนไม่มีอาการแล้ว ประมาณ 90% ของผู้ที่เคยป่วยกลับมาเป็นโรคนั้นอีก นอกจากนี้ยังรวมถึงโรคต่อไปนี้ ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน หัวใจ กระเพาะอาหาร โรคลมชัก โรคจิต/ประสาท เป็นต้น

6. ระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย วัดจากการรายงานว่าเจ็บป่วย และจำนวนวันที่หยุดกิจกรรมประจำวัน (ได้จากคำถามข้อ F 14) “ท่านป่วยจนต้องหยุดกิจกรรมประจำวันหรือไม่” และ (ได้จากคำถามข้อ F 15) “ถ้าต้องหยุดกิจกรรมประจำวันท่านหยุดนานกี่วัน” แล้วนำมาพิจารณาร่วมกัน และ แบ่งเป็น ระดับความรุนแรง 3 ระดับ ดังนี้

6.1 รุนแรงน้อย หมายถึง เจ็บป่วยแต่ไม่ต้องหยุดกิจกรรมประจำวัน

6.2 รุนแรงปานกลาง หมายถึง มีอาการเจ็บป่วยจนต้องหยุดกิจกรรมประจำวัน แต่ ไม่เกิน 7 วัน

6.3 รุนแรงมาก หมายถึง มีอาการเจ็บป่วยจนต้องหยุดกิจกรรมประจำวันมากกว่า 7 วันขึ้นไป

7. การตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาตัวเมื่อเจ็บป่วยในวันแรก (ได้จากคำถามข้อ F 17)

7.1 ไม่ได้รักษาอะไร หมายถึง อยู่เฉย ๆ ไม่ได้รักษาด้วยวิธีใด ๆ

7.2 การรักษาโดยการซื้อยากินเอง หมายถึง การซื้อยาแผนปัจจุบัน แผนโบราณ เพื่อบำบัดรักษาด้วยตนเอง รวมถึง การซื้อยาจากร้านขายยา ซึ่งในร้านอาจมีเภสัชกรแนะนำหรือไม่ก็ตาม และการซื้อยาเก็บไว้ใช้เมื่อเจ็บป่วย ซื้อโดยเคยรู้จักซื้อยาจากหมอ

7.3 การรักษาโดยวิธีแผนปัจจุบัน หมายถึง การไปรับการรักษาจากบุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับ ทั้งรัฐและเอกชน ได้แก่ ไปหาอาสาสมัครสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สถานอนามัย โรงพยาบาลอำเภอ โรงพยาบาลจังหวัดหรือโรงพยาบาลอื่น ๆ ของรัฐ ไปหาแพทย์คลินิก และไปโรงพยาบาลเอกชน

7.4 รักษาด้วยวิธีอื่นๆ หมายถึง ไปรักษาโดยวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากวิธีซื้อยากินเอง และวิธีแผนปัจจุบัน ได้แก่ ไปหาหมอพื้นบ้าน ไปหาอาสาสมัครสาธารณสุข ใช้ยาสมุนไพร

2.6 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. ใช้อัตราร้อยละ แสดงลักษณะภูมิหลังของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย ได้แก่ ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและภาวะสุขภาพ
2. เปรียบเทียบการตัดสินใจเกี่ยวกับรักษาพยาบาลของประชากรวัยแรงงาน พ.ศ. 2534 กับ พ.ศ. 2539 โดยใช้อัตราส่วนร้อยละ
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และภาวะสุขภาพ กับการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย ใช้ตารางไขว้ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) และแสดงความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
4. การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ได้ทำการถ่วงน้ำหนักข้อมูลก่อนแล้วจึงนำมาวิเคราะห์

2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย

การนำเสนอในครั้งนี้ ได้นำเสนอเกี่ยวกับภูมิหลังของประชากรวัยแรงงาน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ที่เจ็บป่วย โดยนำเสนอภาพรวมประชากรทั้งประเทศและประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย โดยข้อมูลที่น่าสนใจในครั้งนี้ ได้มีการถ่วงน้ำหนักประชากรตัวอย่างเพื่อให้เห็นภาพรวมของประชากรทั้งประเทศได้อย่างถูกต้อง และการศึกษาในครั้งนี้ ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 นำเสนอภาพรวมประชากรทั้งประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุและการเจ็บป่วย

ส่วนที่ 2 นำเสนอภูมิหลังของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย จำแนกตามลักษณะทางประชากรสังคม เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 3 แสดงถึงภาวะสุขภาพของประชากรวัยแรงงาน โดยแบ่งตามเขตที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 1. การเจ็บป่วยของประชากร ในรอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ จำแนกตามกลุ่มอายุ

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานระหว่าง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ตัวอย่างการศึกษานี้จึงเป็นประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย และเพื่อให้เห็นภาพการเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานจึงได้นำเสนอข้อมูลของประชากรทั้งประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุและการเจ็บป่วย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากตารางที่ 1 จากภาวะวิเคราะห์ พบว่า ใน พ.ศ. 2534 ประชากรทั้งประเทศมีประมาณ 67 ล้านคน อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) ประมาณ 34.8 ล้านคน หรือร้อยละ 61.0 ด้านการเจ็บป่วย พบว่า มีผู้เจ็บป่วย 13.2 ล้านคนทั่วประเทศ โดยในจำนวนนี้เป็นผู้เจ็บป่วยที่อยู่ในวัยแรงงาน 7.3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 55.7 ของประชากรที่เจ็บป่วย ส่วนใน พ.ศ. 2539 พบว่า มีประชากรทั้งประเทศประมาณ 59.9 ล้านคน อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) ประมาณ 38.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 64.4 ด้านการเจ็บป่วย พบว่า มีผู้เจ็บป่วย 9.2 ล้านคน โดยเป็นผู้ป่วยในวัยแรงงาน 4.9 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 53.7 ของประชากรที่เจ็บป่วยทั้งหมด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลการเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 พบว่า สัดส่วนการเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงาน พ.ศ. 2534 ต่ำกว่า พ.ศ. 2539 จึงเป็นไปได้ว่า ประชากรวัยแรงงาน ในปี 2539 มีภาวะสุขภาพดีกว่าประชากรวัยแรงงานปี 2534 สอดคล้องกับรายงานผลการพัฒนาสาธารณสุขในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ที่พบว่า สุขภาพโดยรวมโดยรวมของคนไทย ในมิติทางกายมีแนวโน้มดีขึ้น โดยดูจากอายุคาดเฉลี่ยแรกเกิด ที่มีแนวโน้มดีขึ้นต่อเนื่องตลอด ปี 2539 ผู้ชายอายุคาดหมายเฉลี่ย 69.97 ปี และผู้หญิงอายุคาดหมายเฉลี่ย 74.9 ปี (กระทรวงสาธารณสุข, 2541: 11)

ตารางที่ 1 การกระจายร้อยละของประชากรทั้งประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุ และการเจ็บป่วย

พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539

กลุ่มอายุ	พ.ศ. 2534			พ.ศ. 2539		
	ทั่วประเทศ	ป่วย	ไม่ป่วย	ทั่วประเทศ	ป่วย	ไม่ป่วย
ต่ำกว่า 15 ปี	32.9 (18,743,353)	32.5 (4,291,026)	33.0 (14,452,327)	27.4 (16,422,488)	28.0 (2,563,340)	27.3 (13,859,148)
15-59 ปี	61.0 (34,781,983)	55.7 (7,341,914)	62.6 (27,440,069)	64.4 (38,554,538)	53.7 (4,928,076)	66.3 (33,626,462)
60 ปีขึ้นไป	6.2 (3,521,189)	11.8 (1,557,374)	4.5 (1,963,815)	8.2 (4,925,755)	18.3 (1,677,161)	6.4 (3,248,594)
รวม	100.0 (57,046,525)	100.0 (13,190,314)	100.0 (43,856,211)	100.0 (59,902,781)	100.0 (9,168,577)	100.0 (50,734,204)

ส่วนที่ 2 ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ในส่วนนี้จะนำเสนอคุณลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยใน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลจากตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

(1) เพศ

เมื่อพิจารณาการเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานใน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 พบว่า ประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ พ.ศ. 2534 เท่ากับร้อยละ 56.4 ส่วน พ.ศ. 2539 เท่ากับร้อยละ 57.8 เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วย ก็พบในลักษณะเดียวกัน ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล

(2) อายุ

เมื่อแบ่งกลุ่มอายุของประชากรวัยแรงงานออกเป็น 3 กลุ่มอายุ พบว่า พ.ศ. 2534 ประชากรวัยแรงงานกลุ่มอายุ 15-29 ปี มีการเจ็บป่วยสูงกว่ากลุ่มอายุ 30-44 ปี และกลุ่มอายุ 45-49 ปี กล่าวคือ กลุ่มอายุ 15-29 ปี เจ็บป่วยร้อยละ 36.8 กลุ่มอายุ 30-44 ปี เจ็บป่วยร้อยละ 35.9 กลุ่มอายุ 45-59 ปี เจ็บป่วยร้อยละ 27.3 ตามลำดับ และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วยก็พบในลักษณะเดียวกัน ส่วน พ.ศ. 2539 พบว่า กลุ่มอายุ 30-44 ปี และ กลุ่มอายุ 45-59 ปี มีการเจ็บป่วยใกล้เคียงกัน คือ เท่ากับร้อยละ 34.7 และ 34.5 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอายุ 15-29 ปี มีการเจ็บป่วยต่ำกว่ากลุ่มอายุอื่น คือ มีการเจ็บป่วยเท่ากับร้อยละ 30.8 เมื่อนำเอาเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วย พบว่า พ.ศ. 2539 ประชากรวัยแรงงานกลุ่มอายุ 30-44 ปี ที่อยู่ในเขตเทศบาล มีการเจ็บป่วยสูงกว่า กลุ่มอายุอื่น คือ เท่ากับร้อยละ 37.6 ส่วนนอกเขตเทศบาล พบว่า กลุ่มอายุ 15-29 ปี มีการเจ็บป่วยต่ำกว่ากลุ่มอื่น คือ เท่ากับร้อยละ 30.6

อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาภาพรวมการเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 พบว่า ในปี พ.ศ. 2539 การเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานทั้ง 3 กลุ่มอายุ กระจายตัวในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่ พ.ศ. 2534 พบว่า อัตราการเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานในกลุ่มอายุ 45-59 ปี ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

(3) สถานภาพสมรส

การเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานทั้งใน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 พบว่าประมาณ 3 ใน 4 ของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยเป็นผู้ที่สมรส รองลงมา คือ ผู้ที่เป็นโสด และผู้ที่เป็น หม้าย หย่า และแยกกันอยู่ กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2534 พบว่า ผู้ที่สมรส เจ็บป่วยมากที่สุด คือ ร้อยละ 71.4 รองลงมา คือ ผู้ที่เป็นโสด ร้อยละ 22.2 และผู้ที่เป็นหม้าย หย่า และแยกกันอยู่ เจ็บป่วยเท่ากับ ร้อยละ 6.4 ส่วนใน พ.ศ. 2539 ก็ยังคงพบว่า ผู้ที่สมรสเจ็บป่วยมากที่สุด คือ ร้อยละ 73.4 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่เป็นโสด ร้อยละ 18.3 และผู้ที่เป็นหม้าย หย่าและแยกกันอยู่ มีการเจ็บป่วยเท่ากับ ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ

แม้ว่าจะนำเอาเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมกับสถานภาพสมรส ของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย ก็พบในลักษณะเดียวกันกับภาพรวมทั้งประเทศ กล่าวคือ ทั้งใน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 พบว่า ประมาณ 3 ใน 4 ของประชากรวัยแรงงานทั้งหมดที่เจ็บป่วย เป็นผู้สมรส

(4) ระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณาการศึกษาของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย ทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 พบว่า 3 ใน 4 ของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา กล่าวคือ พ.ศ. 2534 เท่ากับร้อยละ 76.3 และ พ.ศ. 2539 เท่ากับร้อยละ 72.5 ทั้งนี้ เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วยก็ไม่พบความแตกต่าง

(5) อาชีพ

ประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยใน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมมากที่สุด กล่าวคือ พ.ศ. 2534 ร้อยละ 56.3 และ พ.ศ. 2539 ร้อยละ 46.0 ส่วนประชากรวัยแรงงานที่ประกอบอาชีพบริการ มีสัดส่วนการเจ็บป่วยต่ำที่สุด กล่าวคือ พ.ศ. 2534 มีร้อยละ 2.8 และ พ.ศ. 2539 มีร้อยละ 3.4

เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมกับการประกอบอาชีพ พบว่า ทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ประชากรวัยแรงงานในเขตเทศบาลที่เจ็บป่วย เป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานมากกว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพอาชีพอื่น โดย พ.ศ. 2534 มีร้อยละ 25.7 และ พ.ศ. 2539 มีร้อยละ 29.0 ส่วนประชากรวัยแรงงานในเขตเทศบาลที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมมีการเจ็บป่วยต่ำสุด กล่าวคือ ใน พ.ศ. 2534 มีร้อยละ 3.1 และ พ.ศ. 2539 มีร้อยละ 1.8

สำหรับประชากรวัยแรงงานนอกเขตเทศบาลที่เจ็บป่วยนี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 กล่าวคือ คิดเป็นร้อยละ 66.1 และร้อยละ 53.6 ตามลำดับ

(6) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ประชากรวัยแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน มีการเจ็บป่วยมากที่สุด รองลงมา เป็นครัวเรือนที่มีสมาชิก 1-3 คน และ 7 คนขึ้นไป ตามลำดับ กล่าวคือ พ.ศ. 2534 มีร้อยละ 55.7 ร้อยละ 28.5 และ ร้อยละ 15.8 ตามลำดับ ส่วนใน พ.ศ. 2539 มีเท่ากับร้อยละ 50.9 ร้อยละ 37.9 และร้อยละ 11.2 ตามลำดับ และเมื่อนำเอาเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วย ก็พบในลักษณะเดียวกันกับภาพรวมทั้งประเทศ

(7) ภาคที่อยู่อาศัย

การเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่ประชากรวัยแรงงานมีการเจ็บป่วยมากที่สุด คือ เท่ากับร้อยละ 36.6 และร้อยละ 36.5 ตามลำดับ ส่วนภาคใต้เป็นภาคที่ประชากรวัยแรงงานมีการเจ็บป่วยต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 10 และร้อยละ 12.9 ตามลำดับ ทั้งนี้ไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร

เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วย พบว่า ประชากรวัยแรงงานที่อยู่นอกเขตเทศบาลของทุกภาค มีการเจ็บป่วยมากกว่าประชากรวัยแรงงานที่อยู่ในเขตเทศบาล โดยประชากรวัยแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อยู่นอกเขตเทศบาล ยังคงมีร้อยละการเจ็บป่วยมากที่สุด และประชากรวัยแรงงานภาคใต้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล มีร้อยละของการเจ็บป่วยต่ำสุด

ตารางที่ 2 การกระจายร้อยละของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย จำแนกตามลักษณะทาง
ประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2534 กับ พ.ศ. 2539

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม	พ.ศ. 2534			พ.ศ. 2539		
	เขตที่อยู่อาศัย			เขตที่อยู่อาศัย		
	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขต
เพศ						
ชาย	43.6	42.4	43.8	42.2	42.2	42.3
หญิง	56.4	57.6	56.2	57.8	58.0	57.7
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)
อายุ						
15 – 29	36.8	37.2	36.7	30.8	31.4	30.6
30 – 44	35.9	37.7	35.5	34.7	37.6	34.2
45 – 59	27.3	25.1	27.8	34.5	31.0	35.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)
สถานภาพสมรส						
โสด	22.2	30.5	20.6	18.3	26.9	16.8
สมรส	71.4	61.5	73.3	73.4	63.8	75.1
หม้าย หย่าและแยกกันอยู่	6.4	8.1	6.1	8.2	9.2	8.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม	พ.ศ. 2534			พ.ศ. 2539		
	เขตที่อยู่อาศัย			เขตที่อยู่อาศัย		
	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ
ระดับการศึกษา						
ไม่ได้ศึกษา	6.7	5.2	7.0	6.8	3.7	7.3
ประถมศึกษา	76.3	51.9	80.8	72.5	53.1	75.9
มัธยมศึกษา	9.6	18.8	7.2	13.0	21.0	11.6
สูงกว่ามัธยมศึกษา	6.9	23.0	3.9	7.7	22.1	5.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)
อาชีพ						
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	5.4	19.6	2.8	6.5	19.5	4.3
ค้าขาย	7.9	17.6	6.1	9.1	18.4	7.5
เกษตรกรรม	56.3	3.1	66.1	46.0	1.8	53.6
รับจ้าง/บริการ	2.8	8.9	1.7	3.0	10.7	2.1
ช่าง	12.2	18.9	10.9	13.0	16.1	12.5
ไม่ได้ทำงาน	13.0	25.7	10.7	19.5	29.0	17.9
อื่น ๆ	2.5	6.3	1.8	2.5	4.5	2.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน						
1-3 คน	28.5	36.0	27.1	37.9	46.8	36.4
4-6 คน	55.7	47.0	57.4	50.9	41.1	52.6
7 คนขึ้นไป	15.8	17.0	15.5	11.2	12.1	11.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม	พ.ศ. 2534		พ.ศ. 2539			
	เขตที่อยู่อาศัย		เขตที่อยู่อาศัย			
	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ
ภาคที่อยู่อาศัย						
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)	19.1	10.3	20.7	20.9	18.0	21.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	36.6	10.4	41.5	36.5	11.5	40.9
ภาคเหนือ	24.6	9.9	27.3	22.0	8.5	24.3
ภาคใต้	10.0	7.1	10.5	12.9	10.0	13.4
กรุงเทพฯ	9.7	62.4	-	7.7	52.0	-
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,075)	(727,719)	(4,200,356)

- หมายถึง ไม่มีข้อมูล

ส่วนที่ 3 ภาวะสุขภาพของประชากรวัยแรงงาน

การศึกษารุ่นนี้ ได้พิจารณาการเจ็บป่วยตามลักษณะโรค โดยแบ่งเป็น โรคเฉียบพลัน โรคเรื้อรัง นอกจากนี้ได้นำเอาการเจ็บป่วยมาแยกเป็นระดับความรุนแรง โดยแบ่งเป็น รุนแรงน้อย รุนแรงปานกลาง และรุนแรงมาก นำเอาเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วย จากการศึกษาพบข้อมูล ดังนี้

1 ลักษณะโรคและความรุนแรงของการเจ็บป่วยจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

(1) ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย

การเจ็บป่วยของประชากรวัยแรงงานเมื่อพิจารณาตามลักษณะโรค โดยแบ่งเป็น โรคเฉียบพลัน โรคเรื้อรัง และอาการที่ไม่แข็งแรง (จากตารางที่ 3) พบว่า ใน พ.ศ. 2534 ประชากรวัยแรงงานมีการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังสูงเป็นอันดับหนึ่ง เท่ากับร้อยละ 57 รองลงมา เป็นการ

เจ็บป่วยด้วยโรคเฉียบพลัน เท่ากับร้อยละ 33.1 ส่วนใน พ.ศ. 2539 พบว่า ประชากรวัยแรงงาน มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเฉียบพลัน เท่ากับร้อยละ 46.7 ซึ่งใกล้เคียงกับการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ที่เท่ากับ ร้อยละ 44

เมื่อนำเอาเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วย พบว่าใน พ.ศ. 2534 การเจ็บป่วยของ ประชากรวัยแรงงานทั้งในเขตและนอกเขต มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังสูงสุด

(2) ความรุนแรงของการเจ็บป่วย

เมื่อแบ่งความรุนแรงของการเจ็บป่วยออกเป็น รุนแรงน้อย รุนแรงปานกลางและรุนแรง มาก (จากตารางที่ 3) พบว่า ทั้งใน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ประชากรวัยแรงงานมากกว่าครึ่ง เจ็บป่วยแค่เพียงระดับรุนแรงน้อย กล่าวคือ พ.ศ. 2534 ประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยในระดับ รุนแรงน้อย มีร้อยละ 69.0 พ.ศ. 2539 มีร้อยละ 63.0 ส่วนการเจ็บป่วยในระดับรุนแรงมากนั้น พ.ศ. 2534 มีเพียงร้อยละ 4.0 และ พ.ศ. 2539 มีเพียงร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อนำเอาเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วยก็พบลักษณะเดียวกัน กับข้อมูล ที่กล่าวข้างต้น

ตารางที่ 3 การกระจายร้อยละของประชากรวัยแรงงาน ที่เจ็บป่วย จำแนกตามลักษณะโรค

ที่เจ็บป่วย ความรุนแรงของการเจ็บป่วย และเขตที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2534 กับ พ.ศ. 2539

ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย	พ.ศ. 2534		พ.ศ. 2539			
	เขตที่อยู่อาศัย		เขตที่อยู่อาศัย			
ความรุนแรงของการเจ็บป่วย	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ

ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย

เฉียบพลัน	33.1	43.4	31.2	46.7	46.2	46.8
เรื้อรัง	57.0	50.8	58.1	44.0	48.4	43.2
อาการไม่แข็งแรง	9.8	5.8	10.5	9.3	5.5	10.0
ไม่ทราบ	0.1	-	0.1	-	-	-
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

(7,341,914) (1,144,528) (6,197,386) (4,928,076) (727,720) (4,200,356)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย	พ.ศ. 2534			พ.ศ. 2539		
	เขตที่อยู่อาศัย			เขตที่อยู่อาศัย		
	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ	ทั่วประเทศ	ในเขตฯ	นอกเขตฯ
ความรุนแรงของการเจ็บป่วย						
รุนแรงน้อย	69.0	74.5	68.0	63.0	67.7	62.6
รุนแรงปานกลาง	26.1	22.0	26.9	30.1	26.9	30.6
รุนแรงมาก	4.3	3.3	4.5	5.9	4.7	6.1
ไม่ทราบ	0.5	0.2	0.5	0.9	0.7	0.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,915)	(1,144,529)	(6,197,386)	(4,928,075)	(727,719)	(4,200,356)

- หมายถึง ไม่มีข้อมูล

2 ลักษณะโรค และความรุนแรงของการเจ็บป่วยจำแนกตามภาคที่อยู่อาศัย

(1) ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย

เมื่อพิจารณาลักษณะโรคตามภาคที่อยู่อาศัย พบว่าทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 ประชากรวัยแรงงานทุกภาคของประเทศมีการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังมากเป็นอันดับหนึ่ง

(2) ความรุนแรงของการเจ็บป่วย

สำหรับความรุนแรงของการเจ็บป่วยนั้น พบว่าประชากรวัยแรงงานทุกภาคทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 เกิดครั้งหนึ่งมีการเจ็บป่วยในระดับรุนแรงน้อยเท่านั้น ส่วนประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยในระดับรุนแรงมากมีไม่เกินร้อยละ 6

ตารางที่ 4 การกระจายร้อยละของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วย จำแนกตามลักษณะโรค
ที่เจ็บป่วย ความรุนแรงของการเจ็บป่วย และภาคที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2534 กับ พ.ศ. 2539

ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย	ภาคที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ	กลาง	ตะวันออก	เหนือ	ใต้	กรุงเทพฯ
ความรุนแรงของ การเจ็บป่วย	(เว้น กทม.)					
	ปี พ.ศ.2534					
<u>ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย</u>						
เจ็บพลัน	33.1	40.4	29.8	25.7	38.4	44.0
เรื้อรัง	57.0	54.2	56.1	65.0	2.8	50.0
อาการไม่แข็งแรง	9.8	5.3	14.2	9.2	8.5	5.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)
<u>ความรุนแรงของการเจ็บป่วย</u>						
รุนแรงน้อย	69.0	64.5	69.8	71.2	63.6	75.5
รุนแรงปานกลาง	26.1	29.9	25.3	24.9	30.1	20.8
รุนแรงมาก	4.3	5.1	4.4	3.4	5.8	3.5
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,915)	(1,400,716)	(2,690,345)	(1,803,023)	(734,165)	(713,666)
	ปี พ.ศ.2539					
<u>ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย</u>						
เจ็บพลัน	44.0	41.3	43.8	42.8	46.6	50.6
เรื้อรัง	46.7	51.7	43.9	48.2	45.0	45.2
อาการไม่แข็งแรง	9.3	7.0	12.3	9.0	8.1	4.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(7,341,914)	(1,144,528)	(6,197,386)	(4,928,076)	(727,720)	(4,200,356)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะโรคที่เจ็บป่วย	ภาคที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ	กลาง	ตะวันออก	เหนือ	ใต้	กรุงเทพฯ
ความรุนแรงของการเจ็บป่วย	(เว้น กทม.)					
ความรุนแรงของการเจ็บป่วย						
รุนแรงน้อย	63.0	59.6	62.8	63.0	67.5	66.2
รุนแรงปานกลาง	30.1	34.7	30.1	28.1	26.6	28.7
รุนแรงมาก	5.9	5.4	6.5	6.7	5.0	3.8
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(4,928,074)	(1,030,678)	(1,800,199)	(1,083,426)	(635,094)	(378,677)

สรุป

โดยสรุป ประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยทั้ง พ.ศ. 2534 และ พ.ศ.2539 มีสัดส่วนของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยการเจ็บป่วยครั้งนี้ ทุกกลุ่มอายุมีการเจ็บป่วยในสัดส่วนใกล้เคียงกัน สถานภาพสมรสของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยเกินครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่สมรส ทั้งนี้เนื่องจาก ประชากรวัยแรงงานอยู่ในช่วงของวัยเจริญพันธุ์ ประมาณ 3 ใน 4 ของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยมีการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา แต่ถ้านำระดับการศึกษาของประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยในปี พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2539 มาเปรียบเทียบกัน พบว่า พ.ศ. 2539 ประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยมีแนวโน้มจบการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น กล่าวคือ สัดส่วนของประชากรวัยแรงงานที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2539 มีแนวโน้มลดลงจาก พ.ศ. 2534 ในขณะที่สัดส่วนของประชากรวัยแรงงานเจ็บป่วยที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า ของ พ.ศ.2539 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2534

ประชากรวัยแรงงานที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสัดส่วนการเจ็บป่วยสูงสุด ส่วนประชากรวัยแรงงานที่ประกอบอาชีพบริการ มีสัดส่วนการเจ็บป่วยต่ำสุด ประชากรวัยแรงงานที่เจ็บป่วยส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนขนาดกลาง กล่าวคือ มีสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน ประชากร

วัยแรงงานภาคตะวันออกเชียงใหม่มีการเจ็บป่วยสูงสุด ส่วนประชากรวัยแรงงานภาคใต้มีการเจ็บป่วยต่ำสุด ทั้งนี้ไม่ได้นับรวมกรุงเทพมหานคร

การเจ็บป่วยที่พบครั้งนี้ พบว่า ประชากรวัยแรงงาน พ.ศ. 2534 ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรคเฉียบพลัน ส่วน พ.ศ. 2539 พบว่า ประชากรวัยแรงงานมีการเจ็บป่วยด้วยโรคเฉียบพลันและโรคเรื้อรังใกล้เคียงกัน และการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่ประชากรวัยแรงงานมีการเจ็บป่วยในระดับที่ไม่รุนแรง